

Egy dráma utolsó felvonása Csurka István halálára

Meghalt a harcos.

Meghalt Csurka István. A magyarság, a „magyar igazság és élet” harcosa volt. Ady és Szabó Dezső harcainak a folytatója, az „Eb ura fakó, Ugocsa non coronat” erkölcsé és esztétikája jegyében. Soha ilyen erővel nem zajlott még háború a magyar nép tudatáért, lelkéért, szelleméért, mint az elmúlt két évtizedben. Csurka István minden írása, tette arra irányult, hogy a magyarság ne veszítse el önmagát ebben a harcban, legyen tisztában önmagával és ellenségeivel. Ezért járt mindig a tűzvonalban, ezért vállalta, hogy hazai és nemzetközi balliberális kommandók jól látható célpontja legyen. Nem mondhatjuk, hogy magányos harcos volt, hiszen voltak társai a harcban, voltak barátai, hívei és rajongói is. Mégis, a magányos harcosok fajtájából való volt, egyszerűen azért, mert annyira egyéni és öntörvényű volt, hogy nem lehetett más csak magányos, társaktól körülveve is. Nem akármilyen ellenségei voltak, nem daliás időkben lovagi tornák bajnokaival kellett vívnia, hanem a minden korszerű fegyverrel felszerelt, magyarságra fenekedő bandákkal, a világ fölötti uralmat bitorló oligarchákkal és a hazai árulókkal. Tudta, hogy milyen harcot vállal, hogy kikkel áll szemben. 1987 szeptemberében Lakiteleken, a Lezsák-ház udvarán felállított sátorban mondta: „golyófogónak még jó leszek”. Szépen, meghatóan őszintén hangzott akkor az a mondat. Utóbb az élet igazolta is a korábbi felajánlást, de tudjuk, hogy Csurka István nem golyófogó volt, hanem az a Csurka István, aki ugyan magára szabadította az antiszemitizmus, a nacionalizmus, a rasszizmus összes vádját, de elemző publicisztikájában ennél sokkal többet tett. Nem uszítva, hanem elemelve a magyarság mai helyzetét és létének legnagyobb veszélyeit, nemzetét igyekezett hétről hétre felvilágosítani. Legnagyobb vállalkozása a *Magyar Fórum* volt és benne a heti publicisztika, hogy ébredjen magára ez a nép és nézzen szembe a helyzetével. Elemző, eszméltető törekvéseiben, ha olykor tévedett, ha néha elragadta is az indulat, igazságai éltek és uralták írásait.

Csurka István nem volt „politikus alkat”, mert az öntörvényűségnek, az önálló gondolkodásnak és a szókimondásnak azon a fokán, ami egész lényére és elhivatottságára oly jellemző volt, nem lehet beilleszkedni a hazugságok és az árulások hálózatába. Ám a maga egyedi heroikus módján mégis politikus ember volt a ja-

vából, olyan, aki látni és láttatni akar, és aki egyéni sorsát bármikor feltétel nélkül alárendeli a közösség létérdekeinek. Természetes, hogy annak idején nem maradhatott az Antall-kormány körletében sokáig, szembe kellett kerülnie azzal a politikával. Magyar radikalizmusa a liberális radikalizmus és a liberalizmustól fertőzött „mérsékeltek”, vagy a karrierjükért alkudozók ellenségévé tette. Kicsiben alkudni is tudott, nagyban, a hazája ellenében soha. Ezen az erkölcsi és gondolati alapon lett az egész rendszerváltásnak nevezett országpusztítás nagy ellenlábas és művelőinek kíméletlen bírálója. Megállni azonban a bíráltnál sem akart. Cselekvő, alkotó emberként újabb és újabb kísérleteket tett a kisebbségbe szorított magyarság saját intézményeinek a létrehozására. Nemcsak pártot szervezett, hanem a Magyar Igazság és Élet Pártja mellett a Magyar Fórum heti és havi változatát, a Pannon Rádiót, a Bocskai István Szabadegyetemet. Tisztában volt az erőviszonyokkal, ezért bármennyire öntörvényű volt is, támogatni tudott másokat, másfajta politikusokat, ha meglátta bennük a magyarság iránti elkötelezettség jeleit. Ez jellemezte azt az időszakot, amikor Csurka István és pártja a Országgyűlésben helyet foglalhatott és frakciót alakíthatott, akárcsak legutóbb az Orbán-kormány melletti kiállását. Bár sok minden nem tetszett neki ennek a kormánynak a működésében sem, de hitte, hogy az ország, a nemzet érdekében dolgoznak, ezért erőfeszítéseiket becsülte és határozottan melléjük állt, különösen támadóik ellenében. Szövetkezni is hajlandó volt másokkal, kezdeményezője is volt annak néhányszor, ha a saját magyar út képviselőjét tapasztalhatta személyekben vagy szervezetekben. Nem csak és nem is elsősorban rajta múlt, hogy ezek a kísérletek nem sikerültek. A megosztásra és megfélemlítésre ítélt magyar közélet betegsége ez.

Csurka István mindenekelőtt drámaíró volt. Az új magyar drámaírás legtehetségesebbje, a *Ki lesz a bálanya*, a *Döglött aknák*, a *Házmestersírató* és számos más kitűnő színpadi mű írója. Hosszú kényszerű szünet után a tavalyi év termése új drámája: *A hatodik koporsó*. Csoda-e, hogy minden támadás, rágalom közepette neki legjobban az fájt, hogy a korábbi darabjait nem állították színpadra, hogy a rendszerváltás egyik élharcosaként ez a rendszerváltás jobban mellőzte az író, a drámaíró, mint az őt szilenciumokkal büntető előző rendszer.

Csoda-e, hogy az utóbbi években leginkább színházra vágyott, hozzá, életművéhez méltó magyar színházra. Ez most az Új Színházzal mintha valóra válhatott volna. Aztán jöttek a gyáva kisegyzisztenciák, a nyomorúságos elhatárolódók, hogy színdarabjuk, vagy jogelődjük műveinek bemutatását letiltsák Csurka színházában. Azután jött az antiszemitizmus és a fasizmus rágalma, tüntetés a színház előtt, szokásos nyilatkozatok, ordítózások, jajveszékelések. Jöttek a megkésett „antifasiszták”. Eközben a magyar drámaírás mestere kórházba került, halálos beteg lett. Dörner György és Pozsgai Zsolt még a napokban átvette a színházat, de Csurka István már nem lehetett ott, csak levelet küldött szeretettel és szeretetre intve

a társulatot. És szombaton hajnaltájt úgy távozott az élők sorából, hogy nem érthette meg színháza indulását, sem legújabb drámája bemutatását.

Egész élete – színházzal és színház nélkül is – egy sokfelvonásos dráma volt, melynek főszerepét ő maga alakította. Az életmű ebben a drámafolyamban teljessé vált. Akinek öröm, hogy Csurka István már nem lépheti át a színháza küszöbét, az örüljön. Nekünk marad a gyász, a főhajtás tisztessége és az emlékezés barátunkra. Az életmű pedig él és él tovább sokakban, magyarokban, gondolkodó emberekben.

2012.02.04.

